

VEDRANA ERGIĆ

Ograničenja su poticaj invencije

VEDRANA ERGIĆ

Constraints are the Spur of Invention

Arhitektonsko stvaralaštvo Vedrane Ergić karakterizira istraživanje prostora – njegove transformabilnosti i demokratičnosti – u kojemu se tema interijera artikulira tako da promjene elemenata generiraju različite scenarije korištenja. Interijer, kao narativna struktura nastala odnosom korisnika i materijalnosti, primarno je u službi stvaranja doživljaja i atmosfere. Ovim metodama arhitektica Vedrana Ergić na sebi svojstven način u svijet arhitektonskog stvaralaštva unosi vokabular teatra i filma. Njezin metalizirani arhitektonski jezik podcrtava srebrnu vaništijansku liniju zagrebačke interijerske škole, od Bernarda Bernardija, preko Vjenceslava Richtera, Ines Filipović i Ivana Crnkovića do Nenada Fabijanića.

ORIS: Glenn Murcutt na svojim predavanjima često spominje kako nas mjesto određuje. Što je odredilo tebe i tvoje stvaralaštvo, odnosno, što je najviše

Arhitektonsko stvaralaštvo Vedrane Ergić karakterizira istraživanje prostora – njegove transformabilnosti i demokratičnosti – u kojemu se tema interijera artikulira tako da promjene elemenata generiraju različite scenarije korištenja. Interijer, kao narativna struktura nastala odnosom korisnika i materijalnosti, primarno je u službi stvaranja doživljaja i atmosfere. Ovim metodama arhitektica Vedrana Ergić na sebi svojstven način u svijet arhitektonskog stvaralaštva unosi vokabular teatra i filma. Njezin metalizirani arhitektonski jezik podcrtava srebrnu vaništijansku liniju zagrebačke interijerske škole, od Bernarda Bernardija, preko Vjenceslava Richtera, Ines Filipović i Ivana Crnkovića do Nenada Fabijanića.

ORIS: Glenn Murcutt na svojim predavanjima često spominje kako nas mjesto određuje. Što je odredilo tebe i tvoje stvaralaštvo, odnosno, što je najviše odredilo tvoje arhitektonsko sazrijevanje?

Razgovarali u Londonu 22. rujna 2016. **VERA GRIMMER i MIRA STANIĆ** _ Interviewed in London on 22 September 2016 VERA GRIMMER and MIRA STANIĆ | portreti_portraits Danko Stjepanović | fotografije_photographs by Jean-Philippe Arles / Reuters / Corbis (JPA); Norman Foster (NF); Foster + Partners (FP); Gregory Gibbon / Foster + Partners (GG); Dennis Gilbert / VIEW (DG); James Morris (JM); Tim Street-Porter (TSP); Nigel Young / Foster + Partners (NY); Nigel Young and The Norman Foster Foundation (NFF); Ma Wenxiao / Sino (MW)

VEDRANA ERGIĆ: Odrasla sam u Zapruđu, amblematskom primjeru promišljenog prostora u kojem je život bio neizmjerljivo ugodan, gdje me u najranijem djetinjstvu fascinirala činjenica da svaki stan u Budimirovim zgradama, premda je identičan, ima svoju jedinstvenu atmosferu. Fenomen

individualnog pristupa gdje različiti ljudi s približno istim sredstvima interveniranjem u identičnim prostorima stvaraju svoju sasvim unikatnu atmosferu, na tako se nevjerojatno velikom uzorku realizirao u stanovima djece s kojom sam se družila. To je nesvjesno case study istraživanje na nivou dječjeg doživljaja zacrtalo

odredilo tvoje arhitektonsko sazrijevanje?

VEDRANA ERGIĆ: Odrasla sam u Zapruđu, amblematskom primjeru promišljenog prostora u kojem je život bio neizmjerljivo ugodan, gdje me u najranijem djetinjstvu fascinirala činjenica da svaki stan u Budimirovim zgradama, premda je identičan, ima svoju jedinstvenu atmosferu. Fenomen individualnog pristupa gdje različiti ljudi s približno istim sredstvima interveniranjem u identičnim prostorima stvaraju svoju sasvim unikatnu atmosferu, na tako se nevjerojatno velikom uzorku realizirao u stanovima djece s kojom sam se družila. To je nesvjesno case study istraživanje na nivou dječjeg doživljaja zacrtalo temelje mojih kasnijih profesionalnih preokupacija i iniciralo moja razmišljanja o tome što utječe na atmosferu u prostoru.

temelje mojih kasnijih profesionalnih preokupacija i iniciralo moja razmišljanja o tome što utječe na atmosferu u prostoru. U ranom sam djetinjstvu ljeta provodila u Šibeniku i sjećam se fascinacije drskim skladom arhitekture Vitićevog doma JNA i povijesnog konteksta. I danas se sjećam svih detalja Magaševog Solarisa, interijera lobbyja magično privlačne atmosfere koji mogu vjerno rekonstruirati od načina na koji je organiziran prostor lobbyja s nivelacijama poda, centralno postavljenim stepeništem i zonama zelenila u interijeru do pojedinih materijala.

Kad sam upisom u srednju školu prešla Savu, moji su dojmovi urbane atmosfere centra Zagreba bili pod snažnim utjecajem arhitekture Richterovih interijera Jugotona, galerije Forum i čitaonice Bogdan Ogrizović te Haberleovog Lisinskog kojim sam i danas fascinirana. Povijest umjetnosti mi je predavala profesorica Zdenka Bernardi, supruga Bernarda Bernardija koja je neobičnim predavanjima i nekonvencionalnim pristupom analizi umjetničkog djela utjecala na moju definitivnu odluku o budućoj profesiji.

ORIS: Završetak tvog školovanja poklapa se s ratnim periodom u Hrvatskoj, te krizom u graditeljstvu. Gase se veliki projektantski uredi i građevinski giganti. Jedina mogućnost arhitektonskog djelovanja bilo je projektiranje interijera.

Vedrana Ergić: U tom periodu gotovo da i nije bilo prilika za realizaciju projekata drugog mjerila. Mnogi su iz generacije startali s interijerom i većina je to smatrala nužnim prijelaznim periodom. Meni je to iskustvo bilo izazovno i kompleksno i interijer je trajno ostao u fokusu mog stvaralaštva.

Projekte interijera nisam smatrala inferiornima. Doživljavala sam ih kao arhitekturu prostora, a ne kao projekte koji

U ranom sam djetinjstvu ljeta provodila u Šibeniku i sjećam se fascinacije drskim skladom arhitekture Vitićevog doma JNA i povijesnog konteksta. I danas se sjećam svih detalja Magaševog Solarisa, interijera lobbyja magično privlačne atmosfere koji mogu vjerno rekonstruirati od načina na koji je organiziran prostor lobbyja s nivelacijama poda, centralno postavljenim stepeništem i zonama zelenila u interijeru do pojedinih materijala.

Kad sam upisom u srednju školu prešla Savu, moji su dojmovi urbane atmosfere centra Zagreba bili pod snažnim utjecajem arhitekture Richterovih interijera Jugotona, galerije Forum i čitaonice Bogdan Ogrizović te Haberleovog Lisinskog kojim sam i danas fascinirana. Povijest umjetnosti mi je predavala profesorica Zdenka Bernardi, supruga Bernarda Bernardija koja je neobičnim predavanjima i nekonvencionalnim pristupom analizi umjetničkog djela utjecala na moju definitivnu odluku o budućoj profesiji.

ORIS: Završetak tvog školovanja poklapa se s ratnim periodom u Hrvatskoj, te krizom u graditeljstvu. Gase se veliki projektantski uredi i građevinski giganti. Jedina mogućnost

podrazumijevaju intervencije na plohama što je de facto isto kao i aplikacija ornamenta.

ORIS: Tvoju generaciju često nazivamo i „Leopardima tranzicije“. Arhitekti koji iz socijalističkog obrazovanja prelaze u kapitalističku praksu. Arhitekti postaju i projektanti i menadžeri?

VEDRANA ERGIĆ: Bila sam u potpunosti zatečena tom situacijom jer osim što sam bila zabrinuta sviješću nedovoljnog znanja o stručnim temama, materijalima ili kompletiranju dokumentacije, moja generacija se našla na brisanom prostoru tadašnjeg novonastalog tržišta. Istovremeno smo stjecali projektantsku praksu, savladavali metode rada s klijentom, organizirali ured, učili osnove ekonomije, prava i sl.

ORIS: U tom periodu počinješ raditi u AAG-u s Markom Murtićem. Razrađujete ideju TRANSFORMABILNOSTI PROSTORA. Tom dijagramatskom pristupu prostornosti, kombina-

torikom kliznih stijenki i polja ostala si dosljedna i danas ?

VEDRANA ERGIĆ: Od početka zajedničkog rada bili smo fokusirani na istraživanje teme promjenjivosti prostora nastojeći interijer artikulirati na način da se fizičkim promjenama elemenata omogućuje različiti scenariji korištenja. Od zatečene građevne strukture zadržavali smo samo rubne granice te smo interveniranjem u konstrukciju nastojali očistiti prostor od svega suvišnog. Unutar otvorenog plana interpolirali smo solide nastojeći ih projektirati na način koji omogućava njihovu transformabilnost pomicanjem, klizanjem ili rotacijom, što je vodilo krajnjem cilju tj. promjenjivosti prostora. Istraživali smo i temu

Operates at the scale of landscape. architecture intends

create a relationship with its to create a relationship with its

arhitektonskog djelovanja bilo je projektiranje interijera.

Vedrana Ergić: U tom periodu gotovo da i nije bilo prilika za realizaciju projekata drugog mjerila. Mnogi su iz generacije startali s interijerom i većina je to smatrala nužnim prijelaznim periodom. Meni je to iskustvo bilo izazovno i kompleksno i interijer je trajno ostao u fokusu mog stvaralaštva. Projekte interijera nisam smatrala inferiornima. Doživljavala sam ih kao arhitekturu prostora, a ne kao projekte koji podrazumijevaju intervencije na plohama što je de facto isto kao i aplikacija ornamenta.

ORIS: Tvoju generaciju često nazivamo i „Leopardima tranzicije“. Arhitekti koji iz socijalističkog obrazovanja prelaze u kapitalističku praksu. Arhitekti postaju i projektanti i menadžeri?

VEDRANA ERGIĆ: Bila sam u potpunosti zatečena tom situacijom jer osim što sam bila zabrinuta sviješću nedovoljnog znanja o stručnim temama, materijalima ili kompletiranju dokumentacije, moja generacija se našla na brisanom prostoru tadašnjeg novonastalog tržišta. Istovremeno smo stjecali projektantsku praksu, savladavali metode rada s klijentom, organizirali ured, učili osnove ekonomije, prava i sl.

ORIS: U tom periodu počinješ raditi u AAG-u s Markom Murtićem. Razrađujete ideju TRANSFORMABILNOSTI PROSTORA. Tom dijagramatskom pristupu prostornosti, kombinatorikom kliznih stijenki i polja ostala si dosljedna i danas ?

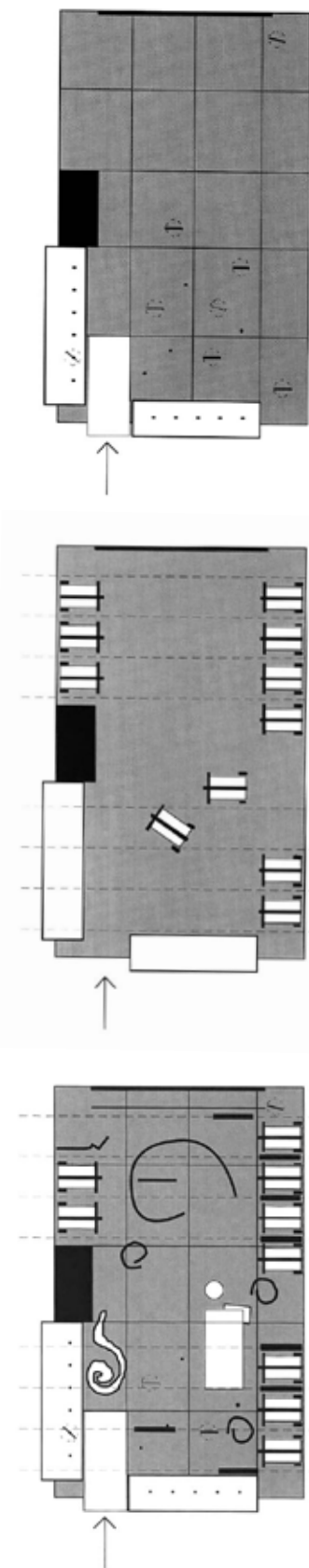
VEDRANA ERGIĆ: Od početka zajedničkog rada bili smo fokusirani na istraživanje teme promjenjivosti prostora nastojeći interijer artikulirati na način da se fizičkim promjenama elemenata omogućuje različiti scenariji korištenja. Od zatečene građevne strukture zadržavali smo samo

rubne granice te smo interveniranjem u konstrukciju nastojali očistiti prostor od svega suvišnog. Unutar otvorenog plana interpolirali smo solide nastojeći ih projektirati na način koji omogućava njihovu transformabilnost pomicanjem, klizanjem ili rotacijom, što je vodilo krajnjem cilju tj. promjenjivosti prostora. Istraživali smo i temu ambivalentnosti granice između unutarnjeg i vanjskog prostora, relativizirajući pojam opne. U kasnijem samostalnom radu

ambivalentnosti granice između unutarnjeg i vanjskog prostora, relativizirajući pojam opne.

U kasnijem samostalnom radu transformabilnost prostora ne oslanjam samo na tehnološki jednostavnije, nemehanizirane elemente i u pojedinim projektima ugrađujem automatu koja funkcionira prema unaprijed programiranim scenarijima. Pritom tehnologiju ne fetišiziram, niti je koristim kao element ekspresije, ona je nevidljiva i strogo u funkciji korištenja prostora. Istovremeno interes usmjeravam i na projektantske postupke koji intenziviraju doživljaj prostora

▲ Operates at the scale of landscape. architecture intends create a relationship with its to create a relationship with its

na projektiranje procesa i događaja u prostoru.
ORIS: Tu se otvaraju još neke interesantne pod teme. Jedna od tema, koju bi bilo zanimljivo produbiti, jest tema doživljaja prostora kroz kretanje, gotovo projektiranje svojevrstne mise-en-scène.
VEDRANA ERGIĆ: U ranijim je radovima projektantski postupak sličio kazališnoj režiji, s unaprijed osmišljenom scenografijom i mizanscenom za pojedinu sekvencu. Kasniji projekti imaju više sličnosti s postupkom filmske režije gdje se kamera, odnosno korisnik u slučaju arhitekture, kreće kroz prostor i njegov se doživljaj intenzivira projektantskim postupcima kao što u filmu redatelj manipulira postupkom montaže pojedinih kadrova. Ustvari projektiram koreografiju psihološkog doživljaja. Upravo je to ideja o kojoj govori Eisenstein opisujući metodu montaže atrakcija odnosno princip nelinearne naracije koja nastaje ubacivanjem kadra koji cjelini daje novo značenje, novi emotivni doživljaj.
ORIS: Druga tema je ono što njemački filozof Walter Benjamin naziva aurom, specifičnom kvalitetom materijaliteta u kojoj on u kontaktu sa promatračem generira specifičan ambijent koji je mnogo više od puke sume efekata upotrijebljenog materijala. Ta aura o kojoj Benjamin piše dakako nije uhvatljiva foto-aparatom, osim možda u umjetničkoj fotografiji, pa tako obično izostaje, osim ako čovjek ne prođe osobno kroz prostore tvojih interijera.
VEDRANA ERGIĆ: Mene ne zanima sklad koji bilježi foto-grafski aparat. Prostor projektiram kao narativnu strukturu i kretanjem kroz prostor nastaje interakcija između korisnika i materijaliteta. Primarno se bavim upravo tim doživljajem, onim što je nevidljivo na fotografiji koja bilježi zamrznutu stvarnost.
ORIS: U svom radu učestalo koristiš načela teatra, filma i muzike. Tom Waits je rekao da voli svirati na najgorim instrumentima. Ti u svojim prostorima voliš taj sukob ili odnos materijala. Postavljaš kontrapunkt plemenitih materijala i materijala proizašlih iz autolimarskih radionica u prostore koji bi trebali biti reprezentativni. Zato možemo

prostor i njegov se doživljaj intenzivira projektantskim postupcima kao što u filmu redatelj manipulira postupkom montaže pojedinih kadrova. Ustvari projektiram koreografiju psihološkog doživljaja. Upravo je to ideja o kojoj govori Eisenstein opisujući metodu montaže atrakcija odnosno princip nelinearne naracije koja nastaje ubacivanjem kadra koji cjelini daje novo značenje, novi emotivni doživljaj.
ORIS: Druga tema je ono što njemački filozof Walter Benjamin naziva aurom, specifičnom kvalitetom materijaliteta u kojoj on u kontaktu sa promatračem generira specifičan ambijent koji je mnogo više od puke sume

efekata upotrijebljenog materijala. Ta aura o kojoj Benjamin piše dakako nije uhvatljiva foto-aparatom, osim možda u umjetničkoj fotografiji, pa tako obično izostaje, osim ako čovjek ne prođe osobno kroz prostore tvojih interijera.
VEDRANA ERGIĆ: Mene ne zanima sklad koji bilježi foto-grafski aparat. Prostor projektiram kao narativnu strukturu i kretanjem kroz prostor nastaje interakcija između korisnika i materijaliteta. Primarno se bavim upravo tim doživljajem, onim što je nevidljivo na fotografiji koja bilježi zamrznutu stvarnost.

◀ Operates at the scale of landscape. architecture intends create a relationship with its to create a relationship with its

transformabilnost prostora ne oslanjam samo na tehnološki jednostavnije, nemehanizirane elemente i u pojedinim projektima ugrađujem automatiku koja funkcionira prema unaprijed programiranim scenarijima. Pritom tehnologiju ne fetišiziram, niti je koristim kao element ekspresije, ona je nevidljiva i strogo u funkciji korištenja prostora. Istovremeno interes usmjeravam i na projektantske postupke koji intenziviraju doživljaj prostora ne samo promjenjivošću fizičkih elemenata već intervencijama u praznom prostoru koje nisu eksplicitne, a utječu na percepciju prostora koja se doživljava kretanjem korisnika. Osim oblikovanja materijaliteta, fokus usmjeravam i

ne samo promjenjivošću fizičkih elemenata već intervencijama u praznom prostoru koje nisu eksplicitne, a utječu na percepciju prostora koja se doživljava kretanjem korisnika. Osim oblikovanja materijaliteta, fokus usmjeravam i na projektiranje procesa i događaja u prostoru.
ORIS: Tu se otvaraju još neke interesantne pod teme. Jedna od tema, koju bi bilo zanimljivo produbiti, jest tema doživljaja prostora kroz kretanje, gotovo projektiranje svojevrstne mise-en-scène.
VEDRANA ERGIĆ: U ranijim je radovima projektantski postupak sličio kazališnoj režiji, s unaprijed osmišljenom scenografijom i mizanscenom za pojedinu sekvencu. Kasniji projekti imaju više sličnosti s postupkom filmske režije gdje se kamera, odnosno korisnik u slučaju arhitekture, kreće kroz

govoriti o teatru, filmu i glazbi u tom kontekstu.

VEDRANA ERGIĆ: Materijalitet ne projektiram po principu estetske dopadljivosti. Slažem se sa Soutom de Mourom koji je rekao da je ljepota u napetosti između dvije različite stvari. Upravo s ciljem stvaranja doživljaja, slijedim mix and match princip i materijale ne biram po principu pasanja, kombiniram i usklađujem krajnosti, atraktivno s neatraktivnim, luksuzno i bazično.

ORIS: Louis Kahn spominje intuitivno u kontekstu poznavanja i znanja. Znanje se može naučiti, a poznavanje je nešto što je u sferi intuitivnog. Ti si morala prijeći jedan veliki period proučavanja svih ovih

materijala i zaljubiti se u te materijale, da bi došla do nekih intuicija. Neke si pomake tek sad napravila, a prije 20 godina nisi mogla, to je taj čudesni dio koji se stalno vrti oko otkrivanja prostora i vizija prostora.

VEDRANA ERGIĆ: Intuitivno biram akontekstualne materijale i vjerujem da je fond znanja ključan za tu vrstu lakoće kombiniranja. Ured mi je pretrpan uzorcima koje opsesivno skupljam i kod prezentacije projekta između mene i investitora uz nacрте su uvijek posloženi svi materijali koje namjeravam koristiti. Ključnim smatram obrazložiti koncept organizacije prostora uz prikaze 2d nacрте i vizualizirati atmosfere kroz realne materijale a ne kroz virtualne prikaze prostora koje nikada ne radim; smatram ih obmanom lišenom onoga što je za percepciju prostora najvažnije.

ORIS: Jedan kamerman, od ovih naših starih poznatih

ORIS: U svom radu učestalo koristiš načela teatra, filma i muzike. Tom Waits je rekao da voli svirati na najgorim instrumentima. Ti u svojim prostorima voliš taj sukob ili odnos materijala. Postavljaš kontrapunkt plemenitih materijala i materijala proizašlih iz autolimarskih radionica u prostore koji bi trebali biti reprezentativni. Zato možemo govoriti o teatru, filmu i glazbi u tom kontekstu.

VEDRANA ERGIĆ: Materijalitet ne projektiram po principu estetske dopadljivosti. Slažem se sa Soutom de Mourom koji je rekao da je ljepota u napetosti između dvije različite stvari. Upravo s ciljem stvaranja doživljaja, slijedim mix and match princip i materijale ne biram po principu pasanja, kombiniram i usklađujem krajnosti, atraktivno s neatraktivnim, luksuzno i bazično.

ORIS: Louis Kahn spominje intuitivno u kontekstu poznavanja i znanja. Znanje se može naučiti, a poznavanje je nešto što je u sferi intuitivnog. Ti si morala prijeći jedan veliki period proučavanja svih ovih materijala i zaljubiti se u te materijale, da bi došla do nekih intuicija. Neke si pomake tek sad napravila, a prije 20 godina nisi mogla, to je taj čudesni dio koji se stalno vrti oko otkrivanja prostora i vizija prostora.

VEDRANA ERGIĆ: Intuitivno biram akontekstualne materijale i vjerujem da je fond znanja ključan za tu vrstu lakoće kombiniranja. Ured mi je pretrpan uzorcima koje opsesivno skupljam i kod prezentacije projekta između mene i investitora uz nacрте su uvijek posloženi svi materijali koje namjeravam koristiti. Ključnim smatram obrazložiti koncept organizacije prostora uz prikaze 2d nacрте i vizualizirati atmosfere kroz realne materijale a ne kroz virtualne prikaze prostora koje nikada ne radim; smatram ih obmanom lišenom onoga što je za percepciju prostora najvažnije.

ORIS: Jedan kamerman, od ovih naših starih poznatih

Operates at the scale of landscape. architecture intends

create a relationship with its to create a relationship with its

Operates at the scale of landscape. architecture intends

create a relationship with its to create a relationship with its

kamermana u svom intervju je rekao sjajnu stvar, a to je da ti u početku moraš naučiti što smiješ, a što ne smiješ raditi, međutim nakon tog drilla kad znaš što smiješ, a što ne smiješ majstorstvo se postiže upravo u kršenju onoga što ne smiješ, a ovdje mislim da je to baš vrhunski rađeno i skidam kapu.

VEDRANA ERGIĆ: Često biram materijale koji ne odgovaraju kontekstu prostora koji projektiram, pa ako se radi o luksuznom uredu koji bi trebao komunicirati prestiž, meni najveći izazov predstavlja ostvariti isti cilj s materijalima koje bi većina a priori odbacila. Volim provocirati na taj način,

kamermana u svom intervju je rekao sjajnu stvar, a to je da ti u početku moraš naučiti što smiješ, a što ne smiješ raditi, međutim nakon tog drilla kad znaš što smiješ, a što ne smiješ majstorstvo se postiže upravo u kršenju onoga što ne smiješ,

a ovdje mislim da je to baš vrhunski rađeno i skidam kapu.

VEDRANA ERGIĆ: Često biram materijale koji ne odgovaraju kontekstu prostora koji projektiram, pa ako se radi o luksuznom uredu koji bi trebao komunicirati prestiž, meni najveći izazov predstavlja ostvariti isti cilj s materijalima koje bi većina a priori odbacila. Volim provocirati na taj način, Majakovski je sličan postupak nazivao šamar društvenom ukusu. Odrasla sam u vrijeme kada je pop kultura intenzivno utjecala na većinu pripadnika generacije i za nas nisu postojale čvrste granice između nje i akademske kulture, obje smo percipirali kao jednako vrijedne. Odlazili smo u Ljubljano na predstave Boba Wilsona kao i na koncerte Nicka Cavea. Upijali smo opuse filmskih autora kao primjerice Lyncha kojeg spominješ u recenziji Adrisa, Wendersa, Jarmuscha, Jarmana i Greenwaya koji su na mene utjecali svojim filmskim

metodama prenošenja ideja, asocijativnošću, citatnošću i općenito intertekstualnim postupcima.

ORIS: To nas vraća na temu tenzije. Primjerice s jedne strane svjesna artifičijelnost Greenwaya kroz njegove slikarske kadrove u filmovima, te s druge strane - suhoća, pogotovo crno-bijela fotografija Jarmuscha iz Down by Law. Zanimljivo je da takova vrst suprotnosti - reducirani, minimalistički Jarmusch, a s druge strane barokni Greenway, može osjetiti i u tvojim interijerima. Postoji li zbilja u tebi neka kodiranost da stvari radiš kroz napetost?

VEDRANA ERGIĆ: Mislim da je tajna svega što nam je privlačno upravo u napetosti, ona generira doživljaj, od međuljudskih odnosa do atmosfere u prostoru.

ORIS: Kako bi rekao L. Kahn : Zaškuri da bi osvijetlio. Moraš uvijek balansirati .

VEDRANA ERGIĆ: Da, rekao je da ne znamo koliko je soba mračna sve dok u nju ne prodre tračak svjetlosti.

ORIS: Poslovna zgrada Adris grupe, u kojoj si ti isprojektirala interijer od cca 15 000 kvadrata. Ti si tu radila drugačije scenarije, postala si režiser jednog velikog filma ili jedne serije

koju si odredila na tri elementa.

Napravila si nešto kao omnibus u tom prostoru. Primijenila si interijerski urbanizam koji prvi put mi spominjemo općenito, prvi put smo čuli za

Majakovski je sličan postupak nazivao šamar društvenom ukusu.

Odrasla sam u vrijeme kada je pop kultura intenzivno utjecala na većinu pripadnika generacije i za nas nisu postojale čvrste granice između nje i akademske kulture, obje smo percipirali kao jednako vrijedne. Odlazili smo u Ljubljana na predstave Boba Wilsona kao i na koncerte Nicka Cavea. Upijali smo opuse filmskih autora kao primjerice Lyncha kojeg spominješ u recenziji Adrisa, Wendersa, Jarmuscha, Jarmana i Greenwaya koji su na mene utjecali svojim filmskim metodama prenošenja ideja, asocijativnošću, citatnošću i općenito intertekstualnim postupcima.

ORIS: To nas vraća na temu tenzije. Primjerice s jedne strane svjesna artifičijelnost Greenwaya kroz njegove slikarske kadrove u filmovima, te s druge strane - suhoća, pogotovo crno-bijela fotografija Jarmuscha iz Down by Law. Zanimljivo je da takova vrst suprotnosti - reducirani, minimalistički Jarmusch, a s druge strane barokni Greenway, može osjetiti i u tvojim interijerima. Postoji li zbilja u tebi neka kodiranost da stvari radiš kroz napetost?

VEDRANA ERGIĆ: Mislim da je tajna svega što nam je privlačno upravo u napetosti, ona generira doživljaj, od međuljudskih odnosa do atmosfere u prostoru.

ORIS: Kako bi rekao L. Kahn : Zaškuri da bi osvijetlio. Moraš uvijek balansirati .

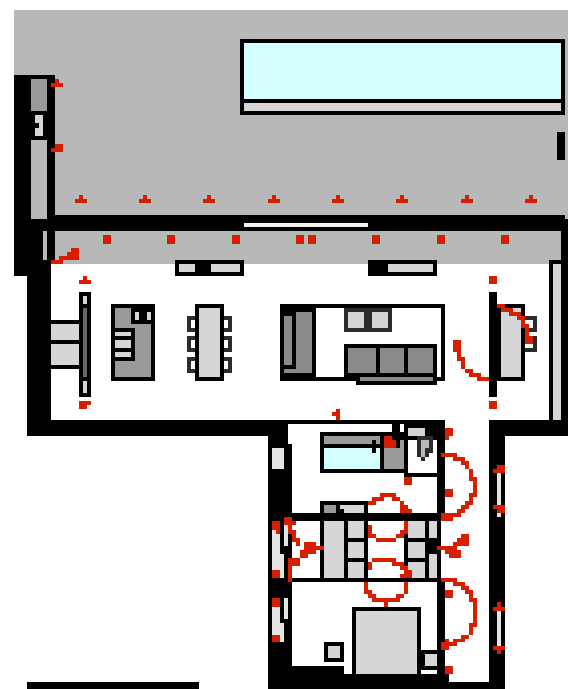
VEDRANA ERGIĆ: Da, rekao je da ne znamo koliko je soba mračna sve dok u nju ne prodre tračak svjetlosti.

Operates at the scale of landscape. architecture intends

create a relationship with its to create a relationship with its

Operates at the scale of landscape. architecture intends

create a relationship with its to create a relationship with its

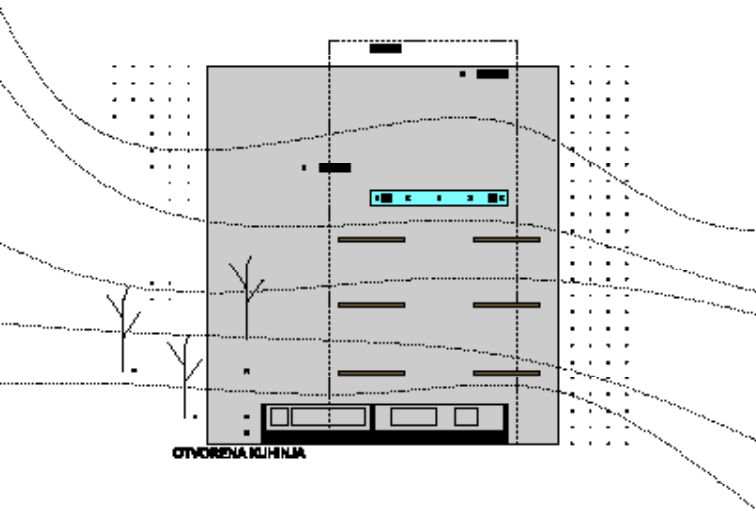

ORIS: Poslovna zgrada Adris grupe, u kojoj si ti isprojektirala interijer od cca 15 000 kvadrata. Ti si tu radila drugačije scenarije, postala si režiser jednog velikog filma ili jedne serije koju si odredila na tri elementa. Napravila si nešto kao omnibus u tom prostoru. Primijenila si interijerski urbanizam koji prvi put mi spominjemo općenito, prvi put smo čuli za taj naziv. Taj tvoj objekt sublimira cijelu dosadašnju analizu i sve ovo o čemu smo danas pričali, o transformabilnosti, o sukobu materijala i o stvaranju atmosfere, ali ono što je najvažnija stvar u svemu tome je tvoj način rada koji je specifičan i malo drugačiji od onih klasičnih ureda, a druga stvar je da se arhitektonska djelatnost u zadnjih 20 godina strašno promijenila i ona je više u nekom producentskom menadžmentu nego u nekom umjetničkom crtanju i veliki je put od stvaranja, ugovaranja posla do krajnje realizacije i taj proces je strašno dug. Molio bih te da nam objasniš kako isprojektirati tako ogroman prostor i kako postaviti ga u neki

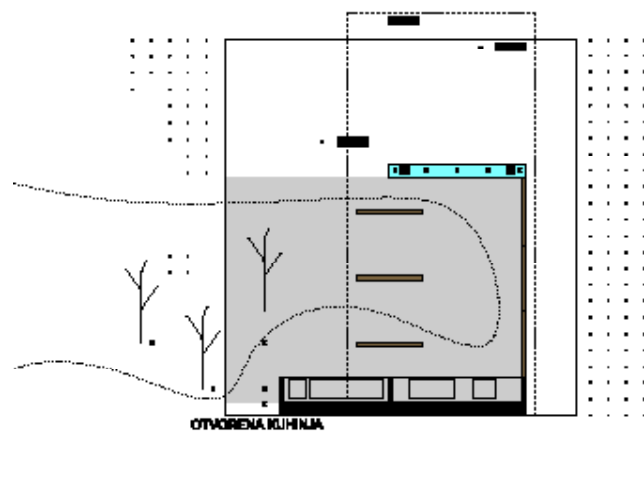
taj naziv. Taj tvoj objekt sublimira cijelu dosadašnju analizu i sve ovo o čemu smo danas pričali, o transformabilnosti, o sukobu materijala i o stvaranju atmosfere, ali ono što je najvažnija stvar u svemu tome je tvoj način rada koji je specifičan i malo drugačiji od onih klasičnih ureda, a druga stvar je da se arhitektonska djelatnost u zadnjih 20 godina strašno promijenila i ona je

više u nekom producentskom menadžmentu nego u nekom umjetničkom crtanju i veliki je put od stvaranja, ugovaranja posla do krajnje realizacije i taj proces je strašno dug. Molio bih te da nam objasniš kako isprojektirati tako ogroman prostor i kako postaviti ga u neki odnos. Čudan je put od ideje do realizacije?

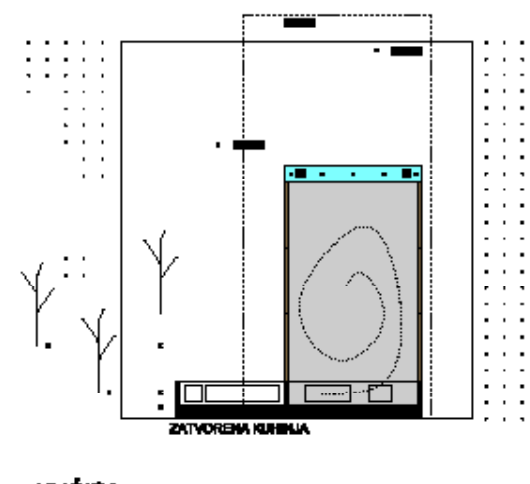
VEDRANA ERGIĆ: Projekt za zgradu Adris grupe obuhvaćao je više tematskih cjelina, headquarters, urede Croatia osiguranja, restorane, kafiće, poslovnicu i druge prateće programe

PROPUH

ZAKLON

KUĆICA

su prilagođavani funkcionalnim zahtjevima primijenjenima u cijeloj zgradi koja u konačnici funkcionira kao mali grad, kao slika ideje Alda Van Eycka, kuća je grad. Maroje Mrduljaš u svojoj recenziji projekta tu metodu naziva interijerskim urbanizmom.

ORIS: U radu na interijeru Adrisove zgrade, čini se da su u startu problem definirale dvije situacije - jedna je problem totalne kaotičnosti, što procesa koji se odvijaju u njoj, što neprekidnih promjena inputa; a druga je činjenica da su se okolnosti i načini funkcioniranja velikih tvrtki radikalno promijenili. Koliko su tvoj princip i metoda rada na uredskim prostorima bili vezani s promišljanjem drugačijeg načina organiziranja i obavljanja posla danas, a koliko za spome-nutu kaotičnost?

VEDRANA ERGIĆ: Smatram da arhitektov zadatak nije odgovoriti samo na program sastavljen u trenutku narudžbe projekta, nužno je anticipirati promjene koje su

▲ Operates at the scale of landscape. architecture intends create a relationship with its to create a relationship with its

► Operates at the architecture intends create a relationship with its to create a

u zgradi koja je primarno projektirana za drugu namjenu. Mene je količina kvadrata brinula manje od broja programski različitih tematskih cjelina, a složenost je dodatno otežavala i netom izvršena aproprijacija Croatia osiguranja u Adris grupu radi čega je proces restrukturiranja tekao paralelno s projektiranjem pa program nije mogao biti definiran, čak je i radikalno mijenjan u više navrata. Moj modus operandi je specifičan, osim što sama radim na konceptu i razradi idejnih rješenja, sama i crtam projekt do vrlo visokog stupnja razrade implementirajući sve inpute nastale paralelnom razradom tehničkih detalja s interdisciplinarnim timom. Tek po definiranju kompletnog arhitektonskog dijela projekta, moj tim preuzima daljnju tehničku razradu i ja nastavljam aktivno sudjelovati iz pozicije supervizora.

odnos. Čudan je put od ideje do realizacije?

VEDRANA ERGIĆ: Projekt za zgradu Adris grupe obuhvaćao je više tematskih cjelina, headquarters, urede Croatia osiguranja, restorane, kafiće, poslovnicu i druge prateće programe u zgradi koja je primarno projektirana za drugu namjenu. Mene je količina kvadrata brinula manje od broja programski različitih tematskih cjelina, a složenost je dodatno otežavala i netom izvršena aproprijacija Croatia osiguranja u Adris grupu radi čega je proces restrukturiranja tekao paralelno s projektiranjem pa program nije mogao biti definiran, čak je i radikalno mijenjan u više navrata. Moj modus operandi je specifičan, osim što sama radim na konceptu i razradi idejnih rješenja, sama i crtam projekt do vrlo visokog stupnja razrade implementirajući

U slučaju Adrisa, radi specifičnosti programa koji je kompleksan i varijabilan, u zatečeni prostor odlučujem ugraditi fleksibilan hibrid otvorenog plana i zatvorenih volumena koji su raspoređeni tako da između njih preostaju slobodni prostori usporedivi s trgovima i ulicama. Ti postupci

promijenili. Koliko su tvoj princip i metoda rada na uredskim prostorima bili vezani s promišljanjem drugačijeg načina organiziranja i obavljanja posla danas, a koliko za spomenutu kaotičnost?

VEDRANA ERGIĆ: Smatram da arhitektov zadatak nije odgovoriti samo na program sastavljen u trenutku narudžbe projekta, nužno je anticipirati promjene koje su logična posljedica dinamike tvrtke i u tom smislu ponuditi rješenja koja će omogućiti fleksibilnost složenog organizma suvremene poslovne zgrade. Uredi Croatia osiguranja projektirani su kao otvoreni, fluidni prostor u kojem nema fizičkih barijera između sektora i oni po potrebi mogu zauzeti veći ili manji dio prostora bez narušavanja strukture, dijeleći i

logična posljedica dinamike tvrtke i u tom smislu ponuditi rješenja koja će omogućiti fleksibilnost složenog organizma suvremene poslovne zgrade. Uredi Croatia osiguranja projektirani su kao otvoreni, fluidni prostor u kojem nema fizičkih barijera između sektora i oni po potrebi mogu zauzeti veći ili manji dio prostora bez narušavanja strukture, dijeleći i dalje infrastrukturne i servisne blokove s ostalim sektorima u javnim dijelovima zajedničke prostorne cjeline. Zajednički stolovi projektirani su kao velike radne platforme s pomičnim pregradama koje mogu primiti promjenjivi broj korisnika, pa je i na mikro nivou omogućena fleksibilnost.

ORIS: Ono što, čini mi se, nastavlja čak i korak dalje od toga, je kreiranje prostora viška kao kod Hertzbergera ili pak Khana. Dojam je da je uvijek ostavljen taj jedan fini prostor koji je prostor između ili nije jasno definiran, a da bi mogao

Operates at the scale of landscape. architecture intends

create a relationship with its to create a relationship with its

Operates at the scale of landscape. architecture intends

create a relationship with its to create a relationship with its

dalje infrastrukturne i servisne blokove s ostalim sektorima u javnim dijelovima zajedničke prostorne cjeline. Zajednički stolovi projektirani su kao velike radne platforme s pomičnim pregradama koje mogu primiti promjenjivi broj korisnika, pa je i na mikro nivou omogućena fleksibilnost.

ORIS: Ono što, čini mi se, nastavlja čak i korak dalje od toga, je kreiranje prostora viška kao kod Hertzbergera ili pak Khana. Dojam je da je uvijek ostavljen taj jedan fini prostor koji je prostor između ili nije jasno definiran, a da bi mogao na sebe navući onu životnu situaciju koje obično u by the book programu nemamo.

VEDRANA ERGIĆ: U svakom projektu smatram nužnim ponuditi investitoru i program koji sam nije u mogućnosti definirati te na taj način dati dodatnu vrijednost prostoru. U gapovima prostora koji meandrija između zatvorenih volumena i pročelja, na proširenim prostorima ulica i dijelovima trgova gdje su formirane veće grupe radnih mjesta, osmislila sam zone za odmor, neformalne sastanke ili za individualni rad gdje se bilo tko može izdvojiti iz tima i raditi u atmosferi koja omogućuje potpunu koncentraciju. Upravo kroz odabir mogućnosti promjene neposrednog okoliša, izbora mjesta za rad, kratki odmor ili komunikaciju unutar dugog radnog dana stvara se osjećaj slobode, poticajne

na sebe navući onu životnu situaciju koje obično u by the book programu nemamo.

VEDRANA ERGIĆ: U svakom projektu smatram nužnim ponuditi investitoru i program koji sam nije u mogućnosti definirati te na taj način dati dodatnu vrijednost prostoru. U gapovima prostora koji meandrija između zatvorenih volumena i pročelja, na proširenim prostorima ulica i dijelovima trgova gdje su formirane veće grupe radnih mjesta, osmislila sam zone za odmor, neformalne sastanke ili za individualni rad gdje se bilo tko može izdvojiti iz tima i raditi u atmosferi koja omogućuje potpunu koncentraciju. Upravo kroz odabir mogućnosti promjene neposrednog okoliša, izbora mjesta za rad, kratki odmor ili komunikaciju unutar dugog dana stvara se osjećaj slobode, poticajne

ORIS: Još jedna sekvenca je vrlo zanimljiva u tom prostoru. Čini se da ponekad invertiraš situaciju moći, primjerice stereotip da šef ima najveću kancelariju, sa najboljim pogledom i najvećim komadom pročelja, ovdje je korigiran čuvanjem staklenog pročelja kao zajedničkog dobra, kao kvaliteta mikro javnih prostora u interijeru.

VEDRANA ERGIĆ: Zatvorene baterije za individualni rad i sastanke pozicionirala sam duboko u prostor, a uz pročelje smjestila grupe radnih mjesta. Odmicanjem volumena zatvorenih soba od pročelja u

pojedinih su dijelovima prostora oslobođene i zone za odmor, a ponegdje i za kretanje što je na prvi pogled neekonomično, ali de facto doprinosi ugodi cjelodnevnog bivanja u prostoru i u konačnici

radnoj efikasnosti. Takav hijerarhijski twist svima daje pravo na danje svjetlo i pogled prema eksterijeru. Prostor sam organizirala inverzno od generički uvriježenog pozicioniranja soba uz pročelje što posljedično degradira kvalitetu ostalih prostora jer mi je važna egalitarna ravnoteža prostorne kvalitete u zatvorenim volumenima i u zonama za zajednički rad.

ORIS: Ti jako dobro balansiraš i uvijek si na nekoj granici poštivanja povijesti graditeljskog nasljeđa i suvremenih tehnologija. Tebi su veliki izazov i suvremene tehnologije, a s druge strane isto tako cijela povijest zagrebačke interijerske škole, Richter, Bernardi, Vitić, profesorica Filipović, profesor Fabijanić, koje spominješ.

VEDRANA ERGIĆ: Tehnologija koju ugrađujem u sklopove nije fetišizirana, ne koristim je kao element ekspresije. Ona je nevidljiva i isključivo u funkciji scenarija korištenja prostora, omogućuje promjenjivost prostora s ciljem posti-

zanja različitih prostornih organizacija.

ORIS: Svi ovi tvoji uzori su u neku ruku bili opsjednuti svojim interijerom. Čini se da ti ne gledaš nikada na prostor kao nešto što je sad tako i koje mora biti. Važna je prostorna organizacija i atmosfera, tako da ako i dođe do nekog drugog materijala ili ako se okrene u nekom drugom smjeru tebi nije bitno jer funkcionira na tvoj

dinamike i ugone koja u konačnici doprinosi i boljim rezultatima poslovanja.

ORIS: Još jedna sekvenca je vrlo zanimljiva u tom prostoru. Čini se da ponekad invertiraš situaciju moći, primjerice stereotip da šef ima najveću kancelariju, sa najboljim pogledom i najvećim komadom pročelja, ovdje je korigiran čuvanjem staklenog pročelja kao zajedničkog dobra, kao kvaliteta mikro javnih prostora u interijeru.

VEDRANA ERGIĆ: Zatvorene baterije za individualni rad i sastanke pozicionirala sam duboko u prostor, a uz pročelje smjestila grupe radnih mjesta. Odmicanjem volumena zatvorenih soba od pročelja u pojedinim su dijelovima prostora oslobođene i zone za odmor, a ponegdje i za kretanje što je na prvi pogled neekonomično, ali de facto doprinosi ugodi cjelodnevnog bivanja u prostoru i u konačnici radnoj efikasnosti. Takav hijerarhijski twist svima daje pravo na danje svjetlo i pogled prema eksterijeru. Prostor sam organizirala inverzno od generički uvriježenog pozicioniranja soba uz pročelje što posljedično degradira kvalitetu ostalih prostora jer mi je važna egalitarna ravnoteža prostorne kvalitete u zatvorenim volumenima i u zonama za zajednički rad.

ORIS: Ti jako dobro balansiraš i uvijek si na nekoj granici poštivanja povijesti graditeljskog nasljeđa i suvremenih tehnologija. Tebi su veliki izazov i suvremene tehnologije, a s druge strane isto tako cijela povijest zagrebačke interijerske škole, Richter, Bernardi, Vitić, profesorica Filipović, profesor Fabijanić, koje spominješ.

VEDRANA ERGIĆ: Tehnologija koju ugrađujem u sklopove nije fetišizirana, ne koristim je kao element ekspresije. Ona

▲
Operates at the scale of landscape. architecture intends create a relationship with its to create a relationship with its

je nevidljiva i isključivo u funkciji scenarija korištenja prostora, omogućuje promjenjivost prostora s ciljem postizanja različitih prostornih organizacija.

ORIS: Svi ovi tvoji uzori su u neku ruku bili opsjednuti svojim interijerom. Čini se da ti ne gledaš nikada na prostor kao nešto što je sad tako i koje mora biti. Važna je prostorna organizacija i atmosfera, tako da ako i dođe do nekog drugog materijala ili ako se okrene u nekom drugom smjeru tebi nije bitno jer funkcionira na tvoj način. Ti se prostori i za nekoliko godina mogu jako dobro prilagoditi.

VEDRANA ERGIĆ: Na liniji razapetoj između efemernog i trajnog, mislim da bi interijer trebao biti na istoj poziciji gdje i arhitektura njegove ovojnice. Upravo tu granicu, zid koji je nemoguće definirati, smatram izvorom nesporazuma, doživljavam oba pojma kao

način. Ti se prostori i za nekoliko godina mogu jako dobro prilagoditi.

VEDRANA ERGIĆ: Na liniji razapetoj između efemernog i trajnog, mislim da bi interijer trebao biti na istoj poziciji gdje i arhitektura njegove ovojnice. Upravo tu granicu, zid koji je nemoguće definirati, smatram izvorom nesporazuma, doživljavam oba pojma kao

ORIS: Tvoja najsnažnija karakteristika je da zapravo interijer niti u jednom trenu ne tretiraš u stereotipu interijera - kao nešto što se dodaje, aplicira na arhitekturu. Cijeli modus operandi koji ima je arhitektonski.

VEDRANA ERGIĆ: Projektirati interijer ne znači urediti unutarnji prostor i ta nespretna definicija generira nesporazum ukorijenjen i u samoj struci koji predstavlja velik problem na tržištu.

jedan i nerazdvojan, arhitekturu.

ORIS: Tvoja najsnažnija karakteristika je da zapravo interijer niti u jednom trenu ne tretiraš u stereotipu interijera - kao nešto što se dodaje, aplicira na arhitekturu. Cijeli modus operandi koji imaš je arhitektonski.

VEDRANA ERGIĆ: Projektirati interijer ne znači urediti unutarnji prostor i ta nespretna definicija generira nesporazum ukorijenjen i u samoj struci koji predstavlja velik problem na tržištu.

ORIS: Rekla si jednu zanimljivu stvar – zid kao granica. Čini mi se da je možda čak i pogrešno kad vodimo ovaj razgovor inzistirati na pojmu interijera,

pošto ni tvoj modus operandi nije interijerski. Recimo na Adrisu neke stvari su počele izlaziti na vanjske prostore, neki vanjski prostori su počeli ulaziti u unutarnje. Postoji li doista ta granica zida ili to što radiš ide do ondje gdje mora

ORIS: Rekla si jednu zanimljivu stvar – zid kao granica. Čini mi se da je možda čak i pogrešno kad vodimo ovaj razgovor inzistirati na pojmu interijera, pošto ni tvoj modus operandi nije interijerski. Recimo na Adrisu neke stvari su počele izlaziti na vanjske prostore, neki vanjski prostori su počeli ulaziti u unutarnje. Postoji li doista ta granica zida ili to što radiš ide do ondje gdje mora

VEDRANA ERGIĆ: Mislila sam na zid kako ga definira Venturi kad kaže da se arhitektura događa na sudaru unutarnjeg i vanjskog. Kod njega je zid arhitektonski događaj, a ja mislim upravo suprotno da je poanta u prostoru, a ne pojavnosti zida. Cilj mog djelovanja je relativizirati eksterijernu opnu, ne samo doslovnim fizičkim intervencijama nego

▲ Operates at the scale of landscape. architecture intends create a relationship with its to create a relationship with its ▼

doći?

VEDRANA ERGIĆ: Mislila sam na zid kako ga definira Venturi kad kaže da se arhitektura događa na sudaru unutarnjeg i vanjskog. Kod njega je zid arhitektonski događaj, a ja mislim upravo suprotno da je poanta u prostoru, a ne pojavnosti zida. Cilj mog djelovanja je relativizirati eksterijernu opnu, ne samo doslovnim fizičkim intervencijama nego prvenstveno manipulacijom doživljajem. Projektantskim postupcima u ranijim projektima dijelovi fasade fizički nestaju u procjepima zidova kao u kući na Šalati, stropovi u kontinuitetu s nadstrešnicom prelaze iz interijera u eksterijer, a ambivalentni doživljaj naglašava se tretmanom vanjskog i unutarnjeg poda čija se granica ne preklapa s linijom fasade. U projektu stana na Ribnjaku, pod terase koji je izdignut u odnosu na pod interijera prodire u zatvoreni prostor i linija denivelacije je odmaknuta od granice koju definira fasada, a ambivalentnost je intenzivirana i obrnutom logikom odabira materijala, vani je na podu drvo, u interijeru beton. Rotacijski paneli vanjskih zidova vile Propuh transformiraju ovojnicu unutarnjeg prostora ne samo s ciljem fizičkog povezivanja unutarnjeg s vanjskim natkrivenim prostorom, nego i s nevidljivim motivom. Vjetar i zrak struje kroz paviljon ovisno o položaju panela i stvaraju ugodu bivanja. Tim je sredstvima izmanipulirana percepcija stvarne fizičke granice, a zid na sudaru unutarnjeg i vanjskog prostora postao je nebitan.

U Adrisu koristim druge projektantske postupke s ciljem eksterizacije interijera uvodeći plohe koje zrcaljenjem duboko u prostor uvlače elemente trga, susjedne zgrade ili gradskog pejzaža. Opnu relativiziram i rahlom kompozicijom zatvorenih volumena pa se u procjepima vizura grada uvlači u sve dijelove interijera.

ORIS: U suštini, većina ovih stvari koje radiš su rađene u varijanti da je budžet bio takav da dozvoljava da imaš široki

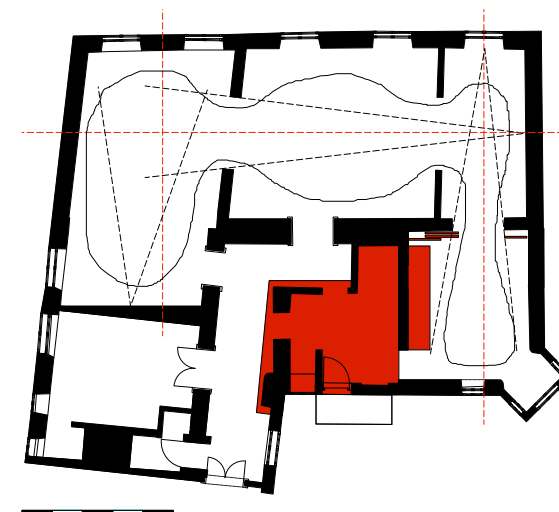
prvenstveno manipulacijom doživljajem. Projektantskim postupcima u ranijim projektima dijelovi fasade fizički nestaju u procjepima zidova kao u kući na Šalati, stropovi u kontinuitetu s nadstrešnicom prelaze iz interijera u eksterijer, a ambivalentni doživljaj naglašava se tretmanom vanjskog i unutarnjeg poda čija se granica ne preklapa s linijom fasade. U projektu stana na Ribnjaku, pod terase koji je izdignut u odnosu na pod interijera prodire u zatvoreni prostor i linija denivelacije je odmaknuta od granice koju definira fasada, a ambivalentnost je intenzivirana i obrnutom logikom odabira materijala, vani je na podu drvo, u interijeru beton. Rotacijski paneli vanjskih zidova vile Propuh transformiraju ovojnicu unutarnjeg prostora ne

samo s ciljem fizičkog povezivanja unutarnjeg s vanjskim natkrivenim prostorom, nego i s nevidljivim motivom. Vjetar i zrak struje kroz paviljon ovisno o položaju panela i stvaraju ugodu bivanja. Tim je sredstvima izmanipulirana percepcija stvarne fizičke granice, a zid na sudaru unutarnjeg i vanjskog prostora postao je nebitan.

U Adrisu koristim druge projektantske postupke s ciljem eksterizacije interijera uvodeći plohe koje zrcaljenjem duboko u prostor uvlače elemente trga, susjedne zgrade ili gradskog pejzaža. Opnu relativiziram i rahlom kompozicijom zatvorenih volumena pa se u procjepima vizura grada uvlači u sve dijelove interijera.

ORIS: U suštini, većina ovih stvari koje radiš su rađene u

Operates at the scale of landscape. architecture intends create a relationship with its to create a relationship with its ▼

raspon toga s čim možeš raditi.

VEDRANA ERGIĆ: Čini vam se, ali me ne čudi jer sam često taoc reprezentativnih fotografija na kojima je u prvom planu visoka estetizacija iza koje se krije realnost kreirana bazičnim materijalima. Projektirajući urede Croatia osiguranja raspolagala sam izrazito racionalnim sredstvima i svi su dijelovi prostora izvedeni jeftinim materijalima, krajnje pojednostavljenih detalja.

ORIS: Zanima nas koji modus operandi vrijedi kad uđeš u varijantu da postoji ekstremno limitirana situacija, što je vjerojatno bilo u počecima. U biti, tvoji počeci su bili super interesantni upravo zato jer su rađeni u nekim gotovo nemogućim uvjetima. Koji je tvoj odnos prema situacijama koje su limitirane?

VEDRANA ERGIĆ: Meni je svaki projekt izazov bez obzira na okolnosti opsega moguće intervencije, a najveća je prepreka ograničena autorska sloboda uzrokovana nepovjerenjem. Limitirani budžet je izazov i projektirajući paralelno s troškovnikom moguće je kontrolirati konačni rezultat. Predrasuda je da su projekti koji u konačnici daju dojam sklada, čak i visoke estetiziranosti, nastali u idealnim uvjetima. Uredi Croatia osiguranja realizirani su s minimalnim budžetom i totalnom kontrolom troškova još od faze prvih skica. U ostalim dijelovima zgrade, čak i najreprezentativnijim prostorima koji odaju dojam suzdržanog luksuza, koristim jeftine materijale kao što su sirove čelične cijevi ili najobičniji kamen, nastojeći kreirati cjeline čiji dojam ne ovisi o pojedinim elementima. Meni je bitno kako, a ne s čim radim.

varijanti da je budžet bio takav da dozvoljava da imaš široki raspon toga s čim možeš raditi.

VEDRANA ERGIĆ: Čini vam se, ali me ne čudi jer sam često taoc reprezentativnih fotografija na kojima je u prvom planu visoka estetizacija iza koje se krije realnost kreirana bazičnim materijalima. Projektirajući urede Croatia osiguranja raspolagala sam izrazito racionalnim sredstvima i svi su dijelovi prostora izvedeni jeftinim materijalima, krajnje pojednostavljenih detalja.

ORIS: Zanima nas koji modus operandi vrijedi kad uđeš u

varijantu da postoji ekstremno limitirana situacija, što je vjerojatno bilo u počecima. U biti, tvoji počeci su bili super interesantni upravo zato jer su rađeni u nekim gotovo nemogućim uvjetima. Koji je tvoj odnos prema situacijama koje su limitirane?

VEDRANA ERGIĆ: Meni je svaki projekt izazov bez obzira na okolnosti opsega moguće intervencije, a najveća je prepreka ograničena autorska sloboda uzrokovana nepovjerenjem. Limitirani budžet je izazov i projektirajući paralelno s troškovnikom moguće je kontrolirati konačni rezultat. Predrasuda je da su projekti koji u konačnici daju dojam sklada, čak i visoke estetiziranosti, nastali u idealnim uvjetima. Uredi Croatia osiguranja realizirani su s minimalnim budžetom i totalnom kontrolom troškova još od faze prvih skica. U ostalim dijelovima zgrade, čak i najreprezentativnijim prostorima koji odaju dojam suzdržanog luksuza, koristim jeftine materijale kao što su sirove čelične cijevi ili najobičniji kamen, nastojeći kreirati cjeline čiji dojam ne ovisi o pojedinim elementima. Meni je bitno kako, a ne s čim radim.

